

بررسی رابطه بین تغییرات سود و آنتروپی اقلام ترازنامه

دکترحیدر محمدزاده سالطه، دکتری حسابداری و استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرند

ناصرچمن گرد، کارشناس ارشد حسابداری، حسابرس و مدرس دانشگاه
علیرضا علی پور، کارشناس ارشد حسابداری، حسابرس و مدرس دانشگاه

چکیده:

برای پیش بینی وضعیت مالی عملکرد شرکتها تحقیقات زیادی انجام گرفته است. آقای HenryTheil در سال ۱۹۶۹ میلادی روش جدیدی را بر اساس مفاهیم تئوری اطلاعات برای تحلیل صورت های مالی بنا نهاد. وی با استفاده از اطلاعات صورت مالی درجه تغییرات در ترکیب اقلام ترازنامه را محاسبه کرد.

این تحقیق رابطه بین تغییرات در ترکیب اقلام ترازنامه یا به عبارتی آنتروپی را با تغییرات سود مورد بررسی قرار داد. در این تحقیق رابطه بین

(۱) قدر مطلق تغییرات سود آنتروپی اقلام ترازنامه و

(۲) قدر مطلق تغییرات سود و آنتروپی داراییها و

(۳) قدر مطلق تغییرات سود و آنتروپی بدهیها در قالب سه فرضیه مستقل تدوین گردیدند.

برای آزمون فرضیه های تحقیق، جامعه آماری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بودند. با توجه به نیاز استفاده از سویی زمانی جهت تعیین مقادیر تغییرات سود و آنتروپی اقلام ترازنامه، شرکت هایی که ۱۵ سابقه فعالیت در بورس اوراق بهادار تهران را داشته و از طرفی اطلاعات صورتهای مالی آنها در دسترس بوده است و به عنوان نمونه آماری انتخاب شده اند که تعداد آنها بالغ بر ۸۰ شرکت گردید. نتایج حاصله از آزمون فرضیات این تحقیق، بر خلاف تحقیقات انجام شده در کشور آمریکا که به وسیله آقایان Watts, Ball, Ross انجام گرفته و نشان داده اند که با ۹۹ درصد اطمینان، تغییرات سود و آنتروپی اقلام صورت وضعیت مالی با یکدیگر رابطه معنی دار دارند و با استفاده از آنتروپی می توان آینده شرکتها را از نظر موفقیت و یا عدم موفقیت مالی پیش بینی نمود، در ایران چنین فرضی در بورس اوراق بهادار تهران مورد تایید قرار نگرفت.

واژه های کلیدی: آنتروپی اقلام ترازنامه، تغییرات در اقلام ترازنامه، پیش بینی عملکرد آتی